Järvenpää

Järvenpään Opiston työllisyyttä ja kotoutumista tukevat koulutukset

Jonna Käsmä, rehtori, Järvenpään Opisto

Hyvinvointilautakunta, iltakoulu 23.9.2026

Taustatietoa ja historiaa

- Järvenpään Opiston toimintaa ohjaa laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998).
  - Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää **elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta** yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta.
  - Oppilaitoksissa on tarjolla **kansalaistaitoihin valmentavia** ja **yhteiskunnallisia opintoja**, **yleissivistäviä opintoja** sekä harrastuksellista tietojen ja taitojen kartuttamista.
- Kansalaisopistotoiminnan taustasta
  - 1800-luvulla havahduttiin suomalaisten alhaiseen sivistystasoon. Sivistyneistö järjesti työläisten sivistämiseksi ja kansallishengen vahvistamiseksi valistustoimintaa. Tavoitteena oli nostaa ihmisten sivistystaso sellaiseksi, että kaikki kykenisivät omin avuin osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan.
  - Ensimmäinen suomalainen kansalaisopisto perustettiin Tampereelle 1899. Tuolloin yli 90 % kuului työväestöön ja noin puolet oli käynyt korkeintaan osan kansakoulua.
  - Järvenpään Opisto perustettiin 1947.

Järvenpään Opiston opiskelijoita lukuvuonna 1956-1957

Käytä vapaa-aikasi omaksi hyödyksesi! Harrasta itseopiskelua! Liity työväenopistoon!

Järvenpään Työväenopiston OHJELMA

opintokautena 1954-1955

Syyslukukausi alkaa maanantaina syyskuun 20 p:nä, mistä alkaen eri opintopiirit, mikäli riittävät määrät opiskelijoita ilmoittautuu, kokoontuvat oheisen ohjelman mukaisesti keskuskansakoulussa.

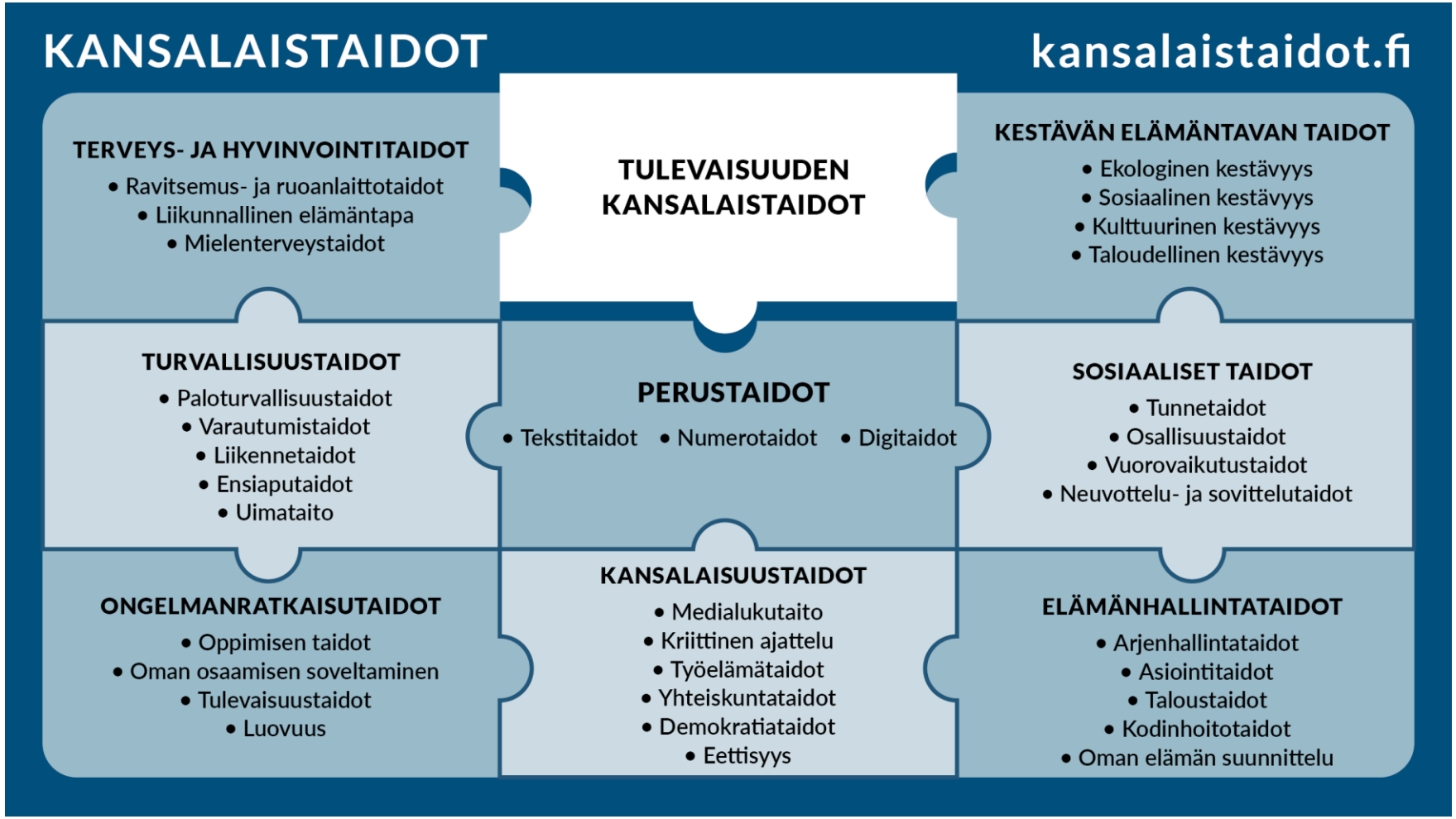
Opiskele Omassa Opistossasi, JÄRVENPÄÄN TYÖVÄENOPISTOSSA!

Opiston ohjesäännöstä:

Järvenpään Työväenopiston tarkoituksena on kohottaa kansalaisten ja nuorison sivistystarvetta tarjoamalla heille vapaa-aikoina tilaisuutta ammatti- ja ansiotyön ohella sellaisten tietojen ja taitojen hankkimiseen, jotka ovat kansalaiselämässä tarpeellisia sekä edistävät itseopiskelua ja henkistä itsensä kehittämistä.

Opetuksen ja opiston kaikkinaisen toiminnan tulee olla vapaata puoluekiihoituksesta.

Nykytilanne: kansalaistaitojen paluu

Lähde: Kansalais-opistojen liitto ry

PIAAC - Kansainvälinen aikuisten taitotutkimus

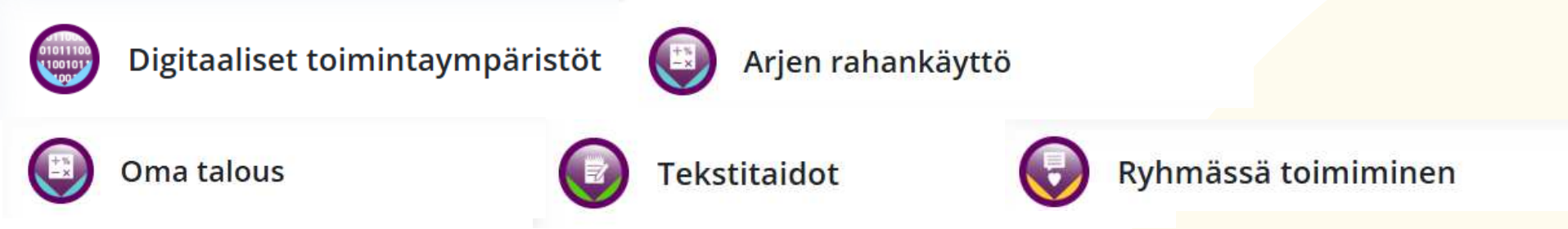
- PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competencies) on Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön OECD:n organisoima, työikäisen aikuisväestön perustaitoihin keskittyvä tutkimusohjelma.
- PIAAC II -tutkimuksen tulokset julkaistiin 10.12.2024.
- Tulokset: Suomi on aikuisten lukutaidossa, numerotaidossa ja mukautuvassa ongelmanratkaisussa kansainvälistä kärkeä, mutta silti 12 prosenttia aikuisista on matalalla tasolla lukutaidossa ja 12 prosenttia numerotaidossa.
- OKM:n syksyn 2026 budjettitekstissä todetaan, että Suomessa on **410 000–480 000 työikäistä 16–65-vuotiasta, joilla on yhteiskuntaan osallistumisen kannalta puutteelliset perustaidot.**
- Vapaan sivistystyön **matalan kynnyksen paikallisesti saavutettava koulutus** on se, joka voi tavoittaa ihmisiä ennen kuin osaamisvaje muuttuu työttömyydeksi, syrjäytymiseksi, terveysongelmiksi tai palveluriippuvuudeksi.

PIAAC - Kansainvälinen aikuisten taitotutkimus

- OECD:n raportti
  - Suomessa erityisenä haasteena on, että koulutusta eniten tarvitsevat osallistuvat siihen vähiten.
  - **Koulutus ja osaaminen kasaantuvat**, ja täydennys- ja lisäkoulutusta hankkivat eniten ne, joilla on jo entuudestaan keskimääräistä parempi koulutustaso ja työmarkkina-asema.
  - OECD:n arvion mukaan Suomen jatkuvan oppimisen koulutustarjonnassa on puutteita ja **työelämärelevantteja, lyhyitä koulutusvaihtoehtoja on liian vähän**.
  - Järjestelmä kannustaa osallistumaan tutkintoon johtavaan koulutukseen, mikä ei kuitenkaan aina ole tarkoituksenmukaista.

Kansallisten perustaitojen osaamismerkit

- Tapa tunnistaa ja tehdä näkyväksi aikuisten perustaitojen osaamista: mm. luku-, numero-, digi-, vuorovaikutustaidot
- Opetushallitus on määritellyt valtakunnalliset merkkien osaamistavoitteet ja arviointikriteerit. Merkkien myöntäjinä voivat toimia vapaan sivistystyön oppilaitokset.
- KAPOS-merkit ovat opintopisteitä suppeampia, matalan kynnyksen opintosuorituksia.
- Hyväksytty suoritus kirjataan asiakkaan suostumuksella Koski-tietovarantoon, ja asiakas näkee merkkinsä Oma Opintopolku -palvelussa, josta sen voi liittää esim. CV:hen.
- Järvenpään Opistossa KAPOS-koulutuksia pilotoidaan syksyllä 2026.

Kotoutuminen ja työllisyys

- Järvenpään Opistossa tehdään runsaasti kotoutumista ja työllisyyttä edistävää työtä.
- Maahan muuttaneille suunnattujen koulutusten kohderyhmiä ovat mm. työikäiset, kotivanhemmat/perheet ja seniorit.
- Lukuvuonna 2026-2027 toteutettavia koulutuksia:
  - Järvenpään kotoutumispalveluiden tilaamat koulutukset: suomen kieli, perustaidot, (monikielinen yhteiskuntaorientaatio)
  - Hankekoulutukset, mm. OPH:n erityisavustus maahanmuuttajanaisille työelämälähtöiseen suomen kielen oppimiseen
  - Maksulliset vapaan sivistystyön suomen kielen, digitaitojen ja muiden aiheiden kurssit
  - Lasten, perheiden ja aikuisten harrastuskurssit kotoutumisen tukena

Suomen kielen koulutus: Kotoutumisen alku

- **Kotoutumisen alku -koulutukset** on suunnattu järvenpääläisille maahanmuuttaja-asiakkaille. Niillä harjoitellaan suomen kielen alkeita.
- Osallistuminen on asiakkaalle maksutonta. Ryhmät toimivat non-stop-periaatteella, eli mukaan voi tulla joustavasti missä vaiheessa tahansa → nopea pääsy kotoutumisen alkuun
- Ryhmät on tarkoitettu työelämän ulkopuolisille tai kotoutumiskoulutuspaikkaa odottaville järvenpääläisille.
- Tavoitteena nopea siirtyminen kotoutumiskoulutuksiin, muihin koulutuksiin tai työelämään.
- Opetus ja koordinointi: päätoiminen suunnittelijaopettaja
  - Suomen kielen opinnoissa edistyneempiä, muista oppilaitoksista/te-palveluista tulevia kieliharjoittelijoita hyödynnetään ”apuopettajina”.
- Rahoitus: Järvenpään kotoutumispalvelut
- Toteutettu vuodesta 2024 lähtien
- 180-250 osallistujaa vuosittain

Suomen kielen koulutus: Kotoutumisen alku

- Opetuspaikka Järvenpää-talo, kotivanhempien kurssilla Cooperin päiväkoti
- Ryhmät tekevät myös retkiä, järjestelyissä mukana yhteistyökumppanit
- Kotoutumisen alku -kokonaisuuteen kuuluvat ryhmät:
  - Suomen alkeet
  - Suomea senioreille
  - Suomea kotivanhemmille
  - Suomen alkeiden jatkokurssi

Perustaidot: Taitoja arkeen ja työhön

- **Taitoja arkeen ja työhön -kurssikokonaisuus** on suunnattu järvenpääläisille maahan muuttaneille, jotka haluavat kehittää perustaitojaan kuten digi-, arjenhallinta- ja numerotaitoja.
- Kurssit tukevat arjessa pärjäämistä ja työelämävalmiuksia.
- Koulutus on osallistujalle maksuton.
- Kielitaitovaatimus: suomen kielen taitotaso A1.
- Kursseilla suoritetaan kansallinen perustaitojen osaamismerkki eli KAPOS-merkki.
- Rahoitus: Järvenpään kotoutumispalvelut
- Syksyn 2026 koulutus suunnattu maahan muuttaneille, mutta kokonaisuus soveltuu hyvin myös suomenkielisille pitkäaikaistyöttömille → jatkokehitys työllisyyspalveluiden kanssa

Perustaidot: Taitoja arkeen ja työhön

- Opettajina sivutoimiset tuntiopettajat
- Kurssit järjestetään Järvenpää-talolla ja Jampan aluetuvalla
- Kokonaisuuteen kuuluvat kurssit
  - Työnhakijan perusdigitaidot
  - Eroon esiintymisjännityksestä
  - CV-työpaja
  - Matematiikkaa aikuisille: Peruslaskutoimitukset tutuiksi
  - Oman talouden hoito
  - Oma hyvinvointi

Järvenpää

Viisas nainen -koulutukset

- **Viisas nainen -hankekoulutukset**: työelämälähtöistä suomen kielen opetusta kotoutumisajan ylittäneille, Keski-Uudellamaalla asuville maahanmuuttajanaisille.
- Erityisenä kohderyhmänä ovat heikossa työmarkkina-asemassa olevat työttömät työnhakijat.
- Keravan, Järvenpään ja Nurmijärven Opistojen yhteishanke (hallinnoija Keravan Opisto)
- Hankkeen toiminta-aika 8/2026-12/2027
- Rahoittaja Opetushallitus: Erityisavustus maahanmuuttajanaisten työllistymistä edistävään suomen ja ruotsin kielen koulutukseen. Avustussumma 120 000 €, ei omarahoitusosuutta.
- Hankkeessa hyödynnetään edeltävien, Keski-Uudellamaalla toteutettujen perustaito- ja kielikoulutushankkeiden kokemuksia vuodesta 2019 lähtien.
- Edeltävissä hankkeissa keskimäärin yli 90 % osallistujista on jatkanut muuhun koulutukseen, työkokeiluun, työsuhteeseen tms. jatkopolulle → poikkeuksellisen hyvät tulokset

Viisas nainen -koulutukset

- Kielikoulutukset toteutetaan 10 viikon pituisina, sivutoimisina päiväkoulutuksina. Järvenpään seuraava koulutus järjestetään huhti-kesäkuussa 2027.
- Hankkeessa työskentelee hankepäällikkö, työ- ja opintovalmentaja sekä ohjaaja. Opetuksesta vastaavat opistojen opettajat.
- Koulutuksiin osallistuville henkilöille tarjotaan myös yksilöllistä työ- ja opintovalmennusta, jonka tavoitteena on löytää sopiva jatkopolku kohti työelämää tai opintoja.
- Koulutuksiin sisältyy 2 viikon työharjoittelu.
- Koulutuksia markkinoidaan/hakevaa toimintaa kohderyhmän tavoittamiseksi tehdään laajalti esimerkiksi työvoimapalveluiden, maahanmuuttajapalveluiden sekä järjestöjen kanssa.

Viisas nainen -koulutukset

Viisas nainen –hankekoulutuksen osallistujia 2026

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio

- **Monikielinen yhteiskuntaorientaatio** on koulutus, jossa maahan muuttanut henkilö saa tietoa mm. suomalaisesta yhteiskunnasta, työelämästä, koulutuksesta, oikeuksista ja velvollisuuksista omalla äidinkielellään tai muulla hyvin osaamallaan kielellä.
- Tavoitteena helpottaa kotoutumisen alkuvaihetta ja auttaa ymmärtämään suomalaisen yhteiskunnan toimintaa.
- Tuli kunnan lakisääteiseksi tehtäväksi 1.1.2025, kun uudistettu laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023) tuli voimaan.
- Järvenpään Opisto on järjestänyt 4 kpl 70 tunnin yhteiskuntaorientaatiokoulutuksia venäjän kielellä (osallistujat ukrainalaisia) vuosina 2024-2025.
- Työllisyysalue järjestää yhteiskuntaorientaatiota omille asiakkailleen eri kielillä.

DEMOCRACY

Finland is a democratic nation. This means that in Finland, the citizens have the power to decide how the nation is run. Finnish democracy is a representative democracy, which means that citizens choose representatives to make decisions on their behalf. These representatives are chosen through fair and free elections. These elected decision-makers should listen to the opinions of their voters, as failure to do so may result in losing votes in the next election.

In democratic nations, all people have the same fundamental rights. These fundamental rights include freedom of speech, freedom of association and equality before the law. People are free to judge the actions of decision-makers without fear of consequences. Decision-makers do not make decisions alone, instead, they discuss matters both together and with different societal agents.

The video below briefly discusses democracy in Finland, Finnish elections, freedom of speech, civic participation and active citizenship, such as association activity in Finland.

LEARNING MATERIALS

Integration
People and culture
Living in Finland
Work
Education and training
Families
Health and wellbeing
Society and civic participation

Lähde: https://yhteiskuntaorientaatio.fi/

Vapaan sivistystyön maksullinen kurssitarjonta

- Esimerkkejä maahan muuttaneille suunnatuista maksullisista kursseista Järvenpään Opistossa:
  - **Suomen kielen kurssit** (opetuspaikka Järvenpään lukio)
    - 5101 Suomen alkeet A (3 op)
    - 5107 Suomen alkeiden jatko A (3 op)
    - 5108 Suomen alkeiden jatko B (3 op)
    - 5111 Suomi 2 (3 op)
  - **Digitaidot**
    - 9096 Digitaitoja selkosuomeksi (1 op)
  - **Tekstiilityö**
    - 9572 Käsityöpaja suomeksi
- Kohderyhmänä pääosin työssäkäyvät. Vuonna 2025 osallistujia noin 90 hlö.
- Myös kaikki muu kurssitarjonta toimii kotoutumisen ja työelämässä pärjäämisen tukena.

Järvenpää

Kiitos!

Ota yhteyttä: jonna.kasma@jarvenpaa.fi, 040 315 2283

Järvenpää
Sinun sinfoniasi